

**Proponowany program prac konserwatorskich
dla sześciu segmentów późnobarokowych ław
z kościoła p.w. św. Elżbiety Węgierskiej
Sanktuarium Matki Boskiej Szkaplerznej
w Lubieszewie
wraz z kosztorysem**

Autor opracowania:

mgr Aleksandra Sobczyk

mgr Anna Kriegseisen

Gdańsk –2015

1. STAN ZACHOWANIA

- Marmoryzowane policzki, zapiecki i ramiaki wokół płycin z przedstawieniami malarskimi – liczne uszkodzenia mechaniczne drewna wynikające z użytkowania (obicia, wgniecenia, zadrapania, ubytki); ślady działania drewnojadów; oryginalna polichromia wielokrotnie przemalowana farbami olejnymi; widoczne odpryski, ubytki warstwy malarskiej; naturalne odkrywki w obiekcie wskazują na duży procent zachowania oryginalnej polichromii
- Siedziska, podłogi, elementy konstrukcyjne - – liczne uszkodzenia mechaniczne drewna wynikające z użytkowania (obicia, wgniecenia, zadrapania, ubytki); konstrukcja miejscami lekko osłabiona; widoczne ślady działania drewnojadów
- Siedem płycin – obrazów w przedpiersiach – liczne uszkodzenia mechaniczne drewnianego podłoża wynikające z użytkowania; warstwa malarska o dość dobrej adhezji do drewnianego podłoża; widoczne ślady miejscowych napraw i przemalowań; powierzchnia obrazów mocno zabrudzona i pociemniała.

2. CEL I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Planowane działania konserwatorskie mają na celu usunięcie przyczyn postępującej destrukcji obiektu oraz przywrócenie polichromii pierwotnego stanu technicznego i estetycznego.

3. PROPONOWANY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

I. Marmoryzowane policzki, zapiecki i ramiaki wokół płycin

- 1) Demontaż poszczególnych segmentów ław
- 2) Pobranie próbek polichromii do badań laboratoryjnych
- 3) Profilaktyczna dezynfekcja (impregnacja i sezonowanie w oparach preparatu Per-Xil10)
- 4) Kontrola i wzmacnianie dybli i mocowań
- 5) Wzmocnienia konstrukcyjne, ewentualna wymiana zniszczonych elementów
- 6) Usunięcie zardzewiałych elementów metalowych (gwoździe, kotwy)
- 7) Wstępne oczyszczanie z zabrudzeń powierzchniowych polichromii (delikatne pędzle, miękkie szmatki)
- 8) Usuwanie warstw wtórnych (najprawdopodobniej w partiach przemalowań konieczne będzie użycie past czyszczących wykonanych z metylocelulozy jako

- absorbenta i mieszaniny odpowiednio dobranych rozpuszczalników lub
oczyszczanie mechaniczne z użyciem podwyższonej temperatury)
- 9) doczyszczanie powierzchni (z zastosowaniem preparatu Vulpex i cytrynianu
amonu
 - 10) Wzmacnianie elementów osłabionych i zniszczonych przez drewnojady
(impregnacja roztworem Paraloidu B-72)
 - 11) Podklejanie łuszczących się fragmentów polichromii (roztwory Primal AC 33 i
Plextol B)
 - 12) Impregnacja i konsolidacja oryginalnej polichromii (proponowany środek –
Paraloid B 72 w toluenie w odpowiednio dobranych stężeniach)
 - 13) Uzupełnianie ubytków drewna (mniejsze ubytki – preparat Araldite SV/HV 36,
większe ubytki – fleki drewniane)
 - 14) retusz naśladowczy polichromii (farby ketonowe)
 - 15) werniksowanie (werniks damarowy)

II. Siedziska, podłogi i elementy konstrukcyjne

- 1) Dezynfekcja
- 2) Oczyszczanie i usuwanie przemaalowań
- 3) wzmacnianie partii osłabionych (impregnacja roztworami Paraloidu B-72)
- 4) uzupełnianie ubytków drewna, wymiana zniszczonych elementów konstrukcyjnych

III. Płyciny – obrazy

- 1) Profilaktyczna dezynfekcja (impregnacja i sezonowanie w oparach preparatu
Per-Xil10)
- 2) Pobranie próbek warstwy malarskiej do badań laboratoryjnych
- 3) Demontaż obrazów
- 4) Usunięcie zardzewiałych elementów metalowych (gwoździe, kotwy)
- 5) Wstępne oczyszczanie z zabrudzeń powierzchniowych (delikatne pędzle,
miękkie szmatki)

- 6) Oczyszczanie właściwe – usuwanie warstwy werniksu oraz wtórnych warstw przemalowań, uzupełnień drewnianego podłoża i ubytków gruntu (proponowane środki: Vulpex, dowanol, cytrynian amonu)
- 7) Wzmacnianie osłabionych i zniszczonych przez drewnojady elementów drewnianego podłoża (impregnacja roztworem Paraloidu B-72)
- 8) Podklejanie łuszczących się fragmentów polichromii (roztwory Primal AC 33 i Plextol B)
- 9) Impregnacja i konsolidacja oryginalnej polichromii (proponowany środek: Paraloid B 72 w toluenie o odpowiednio dobranych stężeniach)
- 10) Uzupełnianie ubytków drewna (mniejsze ubytki – preparat Araldite SV/HV 36, większe ubytki – fleki drewniane)
- 11) Uzupełnianie ubytków gruntu (kit emulsyjny na bazie Klucelu G, kredy bolońskiej i terpentyny weneckiej)
- 12) retusz naśladowczy polichromii (farby ketonowe i olejno-żywiczne firmy Maimeri)
- 13) werniksowanie (werniks damarowy)

IV. Dokumentacja powykonawcza

- 1) Opisowa
- 2) Fotograficzna
- 3) Rysunkowa